

Lietuvos išdirbinių paroda Antrojo skridimo žemlapis Bereikalingai mėto pinigus 19 milijonų šelpimui Amerikoje.

Lietuvos ir Estijos išdirbinių paroda pagaliau atkeliauja ir į Chicago. Apie ją jau nemažai rašyta mūsų spaudoje, todėl skaitantiesiems laikraščius visuomenė jau girdėjo ir matė kaip toji paroda atrodo.

Tikslas šios parodos yra biznesiškas. Norima išgarsinti amerikiečių tarpe naminius lietuvių ir estų išdirbinius, kurių čia Amerikoje negamina. Žmonės, kurie lanko tą parodą, įtalpiną vienos departamentinės krautuvės aukšte, gerėjasi ir perka suvenirus arba "atminčiai". Tula Chicagos lietuvių nusipirko už kelius dolerius megstus marškinius delto, kad jie iš Lietuvos. Vėliau apžiūrėjus pamatė, jog tas "svederis" yra gimęs ir augęs Estijoje. Moteris truputį apsišvylė. Bet koks čia skirtumas; estai nusipirks mūsų išdirbinių.

Antrojo skridimo rengėjai įdėję į vieną dienraštį milžinišką paveikslą, kuriame atvaizduota kelias iš New Yorko iki pat Kau no. Šiuo keliu spėjama skris leit. Vaitkus.

Mums atrodo, jog tokių vaizdų gaminimas neturi prasmės ir yra tiktai eikvojimas žmonių pinigų. Kelias per Atlantiką yra jau seniai nustatytas ir čia nieko naujo neišrasi. Pagaliau jokias lakūnas negali būti tikras, kad jis skris taip, kaip nubirie žia ant popierio. Buna visokių nukrypimų ir pasisukimų. Tai gi ir dienraštį paduotąs vaizdas yra daugiau naudingas jam, už pildyti tuščią vietą, negu, kad planuojamam skridimui.

Laimėje balsavimus Saaro teritorijoj, vokiečiai dabar gairiai padarys tą patį ir Klaipėdoje. Sekantis jų rūpėnis bus prijungti tą uostą prie Vokietijos ir atstumti Lietuvą nuo jūros. Jau nuo seniai hitlerininkai kursto Klaipėdos gyventojus prieš Lietuvą. Slaptais keliais jie siūnčia pinigus ir ginklus, kad paruošti nema vietos žmonių "sukilimą". Sumišimai Klaipėdoje duotų progos vokiečių kariuomenei pereiti Nemuną. Šitas planas paaiškėjo nazų byloje Kaune, kuri neužlgo žada užsibaigti.

Lietuva dabar yra priversta budėti ir perspėti Europą apie kiekvieną vokiečių pasikesinimą prieš Klaipėdą.

Federalės pašalpos administratorius Harry L. Hopkins paskelbė nelabai malonių skaitlinių. Pasak jo šelpiamų skaičius vis didėja. Dabartiniu laiku valdžiai tenka apsupinti apie 20 milijonų žmonių. Įsivaizduokit kokia tai milžiniška skaitlinė. Prez. Rooseveltui gerokai teks palaulyt galvą ką su jais daryti ir kaip rasti visiem pelningą užsiėmimą.

Darbo Federacijos vadas Green neseniai pareiškė, jog Amerikoje turės but įvesta 30 valsevavit. Produkcija taip ištobulėjo; mašinų tiek įtaisyta, kad grįžus geriems laikams ne visiem bus galima rast darbo.

Daugelis SLA. kuopų jau pareiškė protestus prieš neteislingą pakėlimą mokesnių. Pildoma Taryba teisinasi buk pakėlimas esąs reikalingas, nes išlaidos ligos pašalpos skyriuje viršija įėjgas.

Jeigu taip ištikro yra, tai kodėl nemazint išlaidų? Pereitama mėnesy, sakysim įvyko Pildomos Tarybos ir komisijų pirminkų suvažiavimas, kuris buvo visai bereikalingas. Suvažiavimas tapo suauktas vien del to, kad dvi, tris savaites prieš tai Pildoma Taryba užmiršo apsvastyti raportą New Yorko valsti-

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

Published by Lithuanian National League of America
Consisting of 100 Branches, Located in all Principle Cities of the United States.
SANDARA
814 W. 33rd Street, Chicago, Ill.
Calumet 6191

Žinios iš Lietuvos

LENKŲ PUOLIMAI PRIEŠ SVENCIONIŲ LIETUVIŲ GIMNAZIJA

Nepriklausomos Lietuvos visuomenę kas kart pasiekia vis skaudesnės žinios, kad lenkai pradeda smarkius puolimus prieš švencionių lietuvių gimnaziją. Tą taip retą okupuotų lietuvių mokslo ir apskrities žydinių. Juk Vilniaus krašte yra tik dvi lietuvių gimnazijos: švencionysė ir Vilniuje. Sunaikinę daugumą lietuviškų pradžios mokyklų lenkai, matyt, dabar ruošiasi uždaryti ir lietuvių gimnazijas. Ypač patogu smarkumu lenkai dabar puola švencionių gimnaziją, kuri dabar yra vienintelė lietuvių kultūros ir švietimo tvirtovė rytiniame Vilniaus krašte.

Nežiūrint lenkų užsispyrimo būtina pašalinti šios gimnazijos direktorių A. Petraitį neseniai švencionyse vėl buvo gautas Vilniaus mokyklų kuratorijos raštas, kuriuo gimnazijos valdybai įsakoma: 1) pedagogų tarybos ir komisijų posėdžių protokolus rašyti ne tik lietuvių, bet ir lenkų kalba; 2) mokslo medžiagos suskirstymą dienuose, o taip pat savaitinį pamokų suskirstymą mokytojų kambarių ir direktoriaus kabinete paruošti lietuvių ir lenkų kalbomis; 3) mokyklos pažymėjimų blankose pakeisti dalykų eilę, dedant lenkų kalbą prieš lietuvių ir svetimasias kalbas. Lenkijos istoriją prieš Lietuvos istoriją visuotina geografija.

Šie kuratorijos reikalavimai yra griežtai priešingi Lenkijoje veikiančiam vadinamam kalbų įstatymui. Tai matydama, švencionių lietuvių gimnazijos vadovybė rengiasi teisybės ieškoti aukštesnėse lenkų švietimo įstai gose ir net teisme.

Matyti, kad šie lenkų švietimo valdžios užsimojimai prieš lietuvių gimnaziją jai nieko gero neduos. Je nori rasti mažiausių priekabių ir gimnaziją visiška uždaryti.

AMERIKIEČIAI DOMISI NUOSAVYBĖMIS LIETUVOJ

Baigiantis 1934 metams Amerikos lietuvių biuras, kuris tarpininkauja perkant ir parduant nekilnojamąjį turta, gavo visą eilę paklausimų, nekilnojamojo turto įsigijimo reikalais. Pirkimu ypač domisi Amerikos lietuviai, kurie renkasi didesnius ūkius arti Kauno, Šaulių, Mariampolės ir kitų miestų.

HARMONIZUOJAMAS LIETUVOS HIMNAS

Dabartinis Lietuvos himnas yra harmonizuotas jo autoriaus Dr. Vinco Kudirkos. Vėliau jo muzika pataisė kiti kompozitoriai. Bet ji, nors nežymiai skiriasi, vis dėlto yra venienoda. Dabar Lietuvos muzikai iškėlė sumanymą, Lietuvos himno muziką suvienodinti. Jie padavė net atskirą projektą ministerių kabinetui. Manoma, kad netrukus Lietuvos himnu bus nustatyta vienoda muzika.

Jai. Del to reikėjo šaukti antrą, specialį susirinkimą. Jeigu taip bus elgtasi ir ateity, tai organizacija niekad negalės suvest galio su galu.

LIETUVOJE JAUNAVEDŽIAI TURĖS TIKRINTI SVEIKATĖ.

Neseniai Kaune buvo suvažiavę visos Lietuvos gydytojai, kurie svarstė įvairius medicinos klausimus. Tarp kitų klausimų gydytojai apsvarstė ir nutarė, kad silpnapročiai, nepagydomi alkoholikai, recidivistai ir kiti panašūs pakrikėliai būtu sterilizuojami. Be to, kad būtų einama prie nemokamos medicinos teikimo visiems gyventojams. Pareiktas nusistatymas, kad prieš jungtuves jaunas ir jaunoji išsiimtų sveikatos liudijimus, be kurių nebus duodamas šliabas.

KAIP GYVENA VOLDEMARAS KALEJIME

Mariampolės kalėjime laikoma visokių rūšių nusikaltėlių apie 400 žmonių. Ten kalin ir žinomasis A. Voldemaras už ruosta 17 birželio perversmą nuteistas 12 metų kalėjimo.

A. Voldemaras iš karto savo noru, kalėjo tik vienas. Dabar jo kameroje yra keletas kalinių krikščionių ir vienas žydus nuteistas už slaptystos nuo kariuomenės. Dienom A. Voldemaras išleidžiama į kalėjimo biblioteką. Jis dalina kaliniams knygas. Vakaraus A. Voldemaras rodo didelio pamaldumo. Sū maldaknygę ir ražančium beveik kas vakarą Voldemarą mato netik jo kameros draugai, bet ir prievaizdos. Jis karštai meldžiasi ir kopytelėje.

Pasimeldęs, atliks darbą bibliotekoje A. Voldemaras rašas savo veiklos atsiminimus. Atsiminimų busią keletas storokų knygų.

Pasivaikščioti po kalėjimo kietmą A. Voldemaras dažnai leidžiamas su... moterim. Ir su moterimis vaikščiodamas jis, anot kalėjimo tarnautojų, maldaknygės neužmiršta.

Jo žmona apsigyveno Mariampolėje. Minta iš išsiuvinėjimo darbų ir kas dien savo vyrą lanko. Šiaip jau pažįstami ne vienas jo nebeaplanko. Visi piktai, kad jis dėl vidaus nesantaikų šaukė si Lietuvos priešų ir šmeižė Lietuvą.

SOVIETŲ RUSIJA STIPRINA EKONOMINIUS SANTYKIUS SU LIETUVA

Lietuvos ir Sovietų Rusijos politiniai ir ekonominiai santykiai yra jau seniai nusistovėję, ir net draugiški. Sovietų Rusija nekarta viešai pareiškė, kad jai svarbu Lietuvos nepriklausomybė ir, kad Vilnius turi priklausyti Lietuvai, nes jis lenkų dabar neteisėtai smurtu pagrobtas ir valdomas. Šie pareiškimai Lietuvai yra labai reikšmingi.

Ekonominiai abiejų kraštų santykiai taip pat žymiai pasilplėtė, ypač paskutiniu laiku. SSSR Lietuvoje perka daugiasiai gyvulius. Tiesa, kol kas jie perkami nedidelėmis partijomis. Abiejų kraštų ekonominiams santykiams stiprinti, Sovietų Rusija Klaipėdoje yra įsteigusi savo konsulatą. Dabar, pridudama jau nemažos reikšmės, Sovietų Rusija jį pakėlė į generalinį konsulatą. Generaliniu konsulu liko Terleckis, kuris

KLAIPĖDOS HITLERININKAI TIKRAI TURĖJĘ ARTIMŲ RYŠIŲ SU BERLYNU

Lietuvos akriuomenės teismas dabar apklausinėja visus kaltinamuosius, kurie duoda savo pašiakinimus. Iš visų teisiamųjų kaltu prisipažino tik buvęs Zaso partijos raštvedys ir spaudos referentas Adam Mollinas. Jis pabrėžė, kad save laiko kaltu ir sąžinės verčiamas atidengia visus teisiamųjų nusikalstamuosius darbus. Mollinaus pareiškimai sukėlė didelio susidomėjimo teisiamųjų eilėse ir plačiai nuskambėjo užsieni spaudoje. Mollinas sako, kad visą Klaipėdos hitlerininkų veikimą dirgavo vokiečių nacionalistų partijos vadovybė. Jos įsakymu, Zisas ir Neumannas Klaipėdos krašte įsteigė savo partijas. Vokietijos hitlerininkai į Klaipėdą siuntė savo patikimuosius narius karštiesiems dalykams mokyti. Taip pat iš Vokietijos buvo gaunami visam veikimui pinigai. Apskritai, Klaipėdos hitlerininkai tikrai turėjo artimų santykių su Vokietijos nacionalsocialistais ir visados klausydavo jų paliupimų.

Kiti teisiamųjų vadai — Zassas, Roppas, Neumannas save kaltais nelaiko, aiškindamiesi, kad jiems patinka nacionalsocializmas ir vadižas. Jie kaip geri vokiečiai, labai myli Vokietiją. O norėdami labiau suorganizuoti Klaipėdos krašto vokiečius, jie ir įsteigė nacių organizacijas. Taip pat jie neigia, kad buvo Vokietijos nacionalsocialistų vadovybės diriguojami ir iš ten gaudavo pinigų.

Dalinai kaltu prisipažino ir dvarininkas Hornas, kuris sako, kad esąs kaltas, dalyvavęs slaptame priešvalstybiname darbe, bet savo kaltę neigia dėl Jesučio nužudymo. Kiti teisiamieji, savo vadus sekdami, kaltais nepripažįsta, visai išsisukinėja. Sausio pradžioje teismas pradėda klausiti ekspertus, o sausio 7 d. buvo pradėta klausinėti liudininkai. Šioji bylos dalis buvo ne paprastai įdomi. Jau ir dabar plačiai spėliojama, ką pasakys liudininkai.

LENKIJA — MOKSLO PECKELIŲ TAUTA

Vilniaus monarchistų "Slovo" redaktorius Mackevičius įdėjo savo laikraštį straipsnį, kuriame užsiuola Vilniuj esantį Rytų Europai tirti Institutą dėl išleisto žemėlapiu, kuriame pažymėta, kad Baltstogė yra gudų apgyventoje teritorijoje. Ta pro ga jis sako, kad Lenkija, tai mokslo peckelių tauta.

Idomu, ar "Slovo" ir dabar laikysis nuomonės kad Lietuvos mokslas ir kultūra yra lenkų sukteiktas?

Nuo ateinančių metų pradžios Lietuvoje bus įvesti vidaus pasai. Dabar eina šių pasų gaminimo darbas. Kad pasai būtų sunkiau padirbami, jie gaminama labai sudėtingai. Jų popieris specialus, kokio niekur negalima gauti. Be to, dar yra ir visa eilė kitų gudrybių. Tiktai tokiu sudėtingu parengimu bus išvengta pasų padirbinėjimo. Ligšiol jau pagaminta arti 1 milijono blankų pasams.

konsulaudamas trejus metus daug nusipelnė abiejų kraštų ekonominiams santykiams išplėsti.

VOKIETIJA VIESAI PAREISKIA, KAD KLAIPĖDOS KRAS TAS NEPRIKLAUSO LIETUVAI.

Kaip žinoma, Vokietija per savo žemę Lietuvos gyvulius leidžia pravežti tik tada, kai įrodyta, jog tie gyvuliai yra kilę iš Klaipėdos krašto. Šiomis dienomis turėjo būti vežamas tranzitu į Čekoslovakiją Lietuvos kaulių transportas. Atitinkamiems vokiečių valdžios organams buvo pateiktas pranešimas su pareiškimu, kad kaulės buvo pakautos Klaipėdos krašte, Lietuvoje, ir iš ten išsiustos į Čekoslovakiją. Tačiau vokiečių valdžios organai atsisakė duoti leidimą dėl netikslaus pažymėjimo, "Kad Klaipėdos kraštas yra Lietuvoje."

KIEK VOKIEČIAI PADARĖ LIETUVAI SKRIAUDOS

Vokiečių okupacija Lietuvai buvo tur būt pats sunkiausias laikas visgi jos istorijoj. Nei būdamečiai, nei per didžiausias savarvostvius karus mūsų tėvynė tiek nenukentėdavo. Nepersenai apytiksliai surankiota statistika štai kaip apie tuos laikus byloja.

Šiaulius paskrity už tariamą užsilikusių belaisvių globą suauo lyta 382 vyrai ir 14 moterų. Už aeva ginklų laikymą — 129 vyrai ir 4 moterys. 1800 vyrų išvežti į lagerius ir priverstinis darbus. 1114 išvežtųjų vyrų mirė badu ar kalėjimuose, kiti givos gyvi grįžo namo, tačiau 486 mirė kaulų ar plaučių džiova. Gyvų beliko tik 100, kurie dar ir dabar apie pasibaistūnus vokiečių žiaurumus pasakoja.

O kur kiti apskrīčiai? Apskaičiuota, kad viename tik nepriklausomosios Lietuvos plote vokiečiai suaudė, kalėjimuose išmarino 8500 vyrų ir 84 moteris. Badu ir visokiom ligom mirė apie 20,000 žmonių.

Kiek išvežta ir sudeginta turto

Vokiečiai okupavę Lietuvą stengėsi kuodaugiausiai išvežti savo faterlandą miško, gyvulių kailių, vilnų, visokių maisto produktų. Ir jie vogė, plėšė vežką tik galėjo. Jie išvežė 421 bažnyčios varpų, 3,000,000 aukso, nes vidutiniškai aukštos dvasiškijos žiniomis kiekvienas varpas kainavo 8,000 rublių. Sudegino ar niekais pavertė 39 bažnyčias, 18 jų išplėšė. Atatiknamų įstai gy tvirtinimu vokiečiai išvežė už 85,000,000 aukso rublių miško, už tiek pat sviesto, kiaušinių, ikaulių ir paukštienos. Beto jie nuėmė kai kur keturius derbėžios Lietuvoje bus įvesti vidaus pasai. Dabar eina šių pasų gaminimo darbas. Kad pasai būtų sunkiau padirbami, jie gaminama labai sudėtingai. Jų popieris specialus, kokio niekur negalima gauti. Be to, dar yra ir visa eilė kitų gudrybių. Tiktai tokiu sudėtingu parengimu bus išvengta pasų padirbinėjimo. Ligšiol jau pagaminta arti 1 milijono blankų pasams.

Kiek išviso vokiečiai sudegino trobesių sunku pasakyti. Tačiau turimomis žiniomis viena — tai Šiaulių apskrityje sudeginta 382 ūkiai ir 1102 kaimuose ir miesteliuose gyvenamų namų. Šis turtas taip pat siekia šimtus milijonų.

Ką vokiečiai tam tikra satarim vėliau Lietuvai neva gražindu tai tik lašas jūroje. Jie dar daug mums skolingi, labai mus nuskriaudė.

Saaro Kraštas Busias Sugražintas Vokietijai

PREZ. A. SMETONA DERASI SU LENKIJOS DIKTARIUM PILSUDSKIU

Norima atidaryti Lietuvos Lenkijos Rubežius, paliekant Vilniaus klausimą neįspręstu

"Chicago Daily Tribune" korespondentas Donald Day praneša iš Kauno, jog ten pastatėju laiku eną derybos tarp Lietuvos prezidento Antano Smetonos ir Lenkijos diktatoriaus maršalo Juozo Pilsudskio, kur manoma pavyksią susitarti ir atidaryti Lietuvos-Lenkijos rubežius, paliekant Vilniaus klausimą neįspręstu. Buk Lenkijos pasipriešinimas pasirašyti Rytų Europos paktą; Lietuvos-Vokietijos kivirčiai už Klaipėdos krašto vokiecininkų priešvalstybinį veikimą ir spaudimas iš Pabaltijo valstybių, Lietuvą verčia nusilieisti Lenkijai ir pakeisti ligšiolinį Lietuvos vyriausybės nusistatymą Vilniaus ir visos okupuotos teritorijos (Vilniaus, Suvalkų ir Gardino sričių, klausimu nuomone.

Ant kiek šį žinio teisinga, sunku pasakyti. Žinant kas šiandien dedasi Lietuvoje, nebutų nuosta bu, jeigu Lietuva vestų kokias nors pertraktacijas arba rodytų naro susitarti su Lenkija. Tačiau tenka abejoti, kad dabartinė Lietuvos vyriausybė drįstų daryti tokį žygį ir pasirašyti na nasią sutartį atsižadant Vilniaus ir visos okupuotos Lietuvos žemių. Nedaro skirtumo, kas Lietuvos vyriausybės priešakyje bestovėtų, bet vargiai beidrįstų veikti prieš visos tautos nusistatymą.

Antras dalykas, tai kad šis Tribuno korespondentas per visą savo buvimą Europoje, visumet dirba Lenkijos naudai. To del ir toki jo pranešimai tenka imti labai rezervuotai. Jis jau ne vieną panašią antį yra palei dęs ir nebutų nuostabu, jeigu ir čia butų pareikšta nesamone kalbamųjų derybų reikale. Nekurie jo faktai visai neatitinka tikrelybei, ypatingai, kur yra kalbama, kad buk Pabaltijo valstybės verčia Lietuvą daryti taiką su Lenkija bile kokia kaina. Pabaltijo valstybės tą klausimą pripažįsta dar neįspręstu.

Taigi šią žinią mes paduodam tik kaipo faktą, bet didelės reikšmės jai neteikiame.

LIETUVAI REIKIA 2000 KILO METRŲ PLENTŲ

Lietuvos plentų valdyba sudarė plentų statybos planą. Pagal tam tikrus apskaičiavimus, Lietuvoje turėtų būti apie 3000 — 3500 kilometrų plentų. Šiuo metu plentų jau yra apie 1200 kilometrų. Taigi, jų pastatyti dar reikia bent 2000 kilometrų. Šiems plentams pastatyti reiktų apie 100 milijonų litų, o senų plentų remontas kaštuotų dar apie 50 mil. litų. Tokiai stambiai pinigų sumai sudaryti numatoma įsteigti kelių fondą, kuriu sularityt pajamos iš autovežinių mokesčių. Manoma, kad jau po 15-20 metų visa Lietuva bus plentais išraizyta.

GRAŽINIMO LAIKAS — KOVO 1-MA DIENA, 1935 M.

Sausio 13 dieną Saaro krašte įvyko plebiscitas — balsavimai. Apie 90 nuos. vietos gyventojų padavė savo balsus už prisidėjimą-grįžimą prie Vokietijos. Nors Tautų Sąjunga, kurios priežiūroje tas kraštas buvo nuo pasaulinio karo pabaigos, turi teisę tarti paskutinį žodį, tačiau ji nesipriešins žmonių valiai ir tas kraštas, kovo pirmą dieną bus gražinamas Vokietijai.

Vokiečiai, Saaro gyventojai to troško, už tai balsavo ir jie dabar džiaugiasi. Bet ten gyvenoma nemažai ir prancūzų, žydų ir kitų. Šie visi Saaro krašto gyventojai jau rengiasi apleisti savo gimtąjį kraštą.

Vokiečiai, laimėję to krašto plebiscitą, pareiškė, jog šis kraštas turi but sugražintas Vokietijai tuojaus, nes, girdi, nėra pamato jį laikyti Tautų Sąjungos kontrolėi ilgiau. Tautų Sąjunga, prancūzams reikalaujant to, tą datą nustatė delto, kad davus progos žmonėms iš ten išsikraustyti, nes hitlerininkai juos išvadytų, ypatingai tuos, kurie priešinosi vokiečiams ir balsavo už prisidėjimą prie Prancūzijos arba pasilikti Tautų Sąjungos globoje. Šiam elementui dabar gresia pavojus ir didžiama turės kraustytis svietur.

Nors Saaro krašto vokiečiai dabar džiaugiasi laimėjimu, bet jų laimė pasibaigs su kovo 1-ma. Vokietijos gyventojų ekonominė buklė yra nepavydėtinoj padėty ir kaip greit Saaro kraštas susilauks naujų seimininkų, taip greit jie pajus tą, ką dabar jaučia Vokietijos gyventojai — priepsaudą ir skurdą.

LENKAI ŠALINA IS TARNYBU VOKIECIUS.

Neseniai Lenkijos geiežinkelių valdyba atleido 170 vokiečių tarnautojų, iš tarnybų. Manoma, kad šis skaičius panašiai, kaip ir pernai, padidės dar iki 200—270 tarnautojų. Atleisčių tarpe yra keletas ir lenkų, kurie nepriklausė Lenkų Sąjungai Dancige.

Del šių atleidimų Dancigo nac. soc-tų spauda smarkiai puola Lenkiją ir nurodo, kad visa tai padaryta grynai politiniais motyvais. Kada 1921 m. Dancigo teritorijos gelež. dalis Tautų S-gos komisaro sprendimu atiteko Lenkijos nuosavybėn, o kita dalis Uosto komisijai (administracija visų geležinkelių pavesta Lenkijai), vokiečių valdininkų skaičius siekė 5,500 asmenų.

Iškilus jau tuomet kai kuriems nesuспratimams, 1921 m. rugs. mėn. T. S. komisaras išleido keletą reguliuojančių nuostatų, pagal kuriuos tarnautojas, išstarnavęs 5 metus, negali būti savo viršininkų atleistas, bet tiktai pačios geležinkelių direktijos. Tuo norima buvę suteikti vokiečių valdininkams tam tikrą apsaugą, bet praktiškai visa tai kitaip išėjo. Dabar vokiečių valdininkų skaičius visai baigiamas esąs iš Lenkijos tarnybos šalinti.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINIS SANDAROS LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY
Published Every Friday by

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE

Editorial Office: 814 West 33rd St., Chicago Telephone Calumet 6191

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year \$2.00
In Canada and All Foreign Countries per year \$3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis. Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, 814 West 33rd Street Chicago, Illinois.

UZSISAKYMO KAINA:

Suvienytose Valstijose metams \$2.00
Užsienyje metams \$3.00

SANDAROS PLATFORMA LINK LIETUVOS IR LIETUVIŲ VYBĖS

Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika. Vyriausia šalis valdžia ir suverenitas yra pati tauta, išreikšianti savą valią, slaptu ir teisėtu balsavimu visų pilnamečių ir pilnamečių gyventojų — vyrų ir moterų.

Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvių Tautos sostinė ir tautinio bei kultūrinio gyvenimo centras yra Vilnius. Visuotinis bešališkas švietimas ir mokslas bei kultūros kėlimas tarpe Lietuvos ir išėjusių Lietuvių.

Kuortimiamis broliški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios išėjusių Jungtinės Valstijos ir kitose šalyse. Bendros pastangos ir veiksmai įgyvendinti Lietuvoje ir visoj tautoj plačiausias Demokratinės principus.

Visiems tikėjimams ir sąžinės įsitikinimams tolerantiškumas ir atskirumas tikybinio veikimo nuo politinio.

Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių ištikimybė Konstitucijai.

Atsižvelgiant į tautos ateitį — pa tangos priaugančiąją lietuvių kartą — jaunuomenę, išaukšti sveiką, apšviestą ir tautiškai susipratusią.

Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais būdais — Mės be Vilniaus Nenurimsim.

KODEL LIETUVA TAIKINASI SU LENKIJA?

Amerikos spauda pranešė, kad tarp Lietuvos ir Lenkijos prasidėjo derybos baigti karo stovį; atidaryti demarkacinę liniją ir užmegzti diplomatinius ryšius. Pirma esame girdę panašią "raportą", bet jie pasirodė dar per anksti ir nepatvirtinti. Tačiau šį kartą "Chicago Daily Tribune" užtikrina, kad prezidentas Smetona ištikro kalbasi su Pilsudskiu ir mano, jog bus galima susitaikinti.

Yra pamato tikėti šitokiems pranešimams. Per keliolika metų Lietuva kratėsi bile kokių derybų iki nebus grąžintas Vilnius. Ji buvo akiai uždaryti susisiekimui, nes kas nori kalbėtis ir draugiškai gyventi su grobikais ir prasikaltėliais. Tas daug kainavo Lietuvai, bet ką padarysi. Nusileidimas būtų apsunkinęs sostinės vadovimą. Bet šandien Lietuva atsidurė prieš naują pavojų — hitlerininkus. Pastarieji atvirai siekia pasigriebti Klaipėdą ir gal dar daugiau. Kovoti prieš du stiprus priešus vienu ir tuo pačiu laiku — nėra galimybės. Ir todėl tenka bent laikinai nusileisti vienam fronte.

Kadangi Vilnius yra lenkų rankose ir greitoj ateity nesimato progų jį išliuosuoti, tai Lietuva, matyt, pasirėngusi nusileisti Varšuvai tulose punktuose ir paskelbti taiką, kuri vienok nereikštų Vilniaus išsivadėjimą. Kuom lenkai atsikimė Lietuvos už tą nusileidimą — dar nežinia. Greičiausia, kad nieko, nes Klaipėdos ginti jie nenorės. Tik gal but neišdrįs atvirai gelbėti vokeičiams, kuomet tieji spirsis atimti Klaipėdą.

Šie metai bus nepaprastai svarbus Lietuvos gyvenime. Jie gali iškelti visokių sprūzų ir pesukti Lietuvos politiką visai į naują kryptį. Bet kaip tai nebutų, bukim pasiruošę prie visko ir daugiau negu kuomet nors ginkime savo teises nuo tų, kurie nori nuskriausti Lietuvą. Milžiniškos pareigos ir sunki kova stovi prieš mus. Reikia ginti Klaipėdą, seną lietuvių žemę nuo kryžuočių įpėdinių ir syku rūpintis istorinės sostinės paliuosavimu. Retai kada praeity turėjome tokius svarbius uždavinius, kaip dabar.

KO SUSILAUKEM IS SLA. VADŲ

Vėliausiam "Tėvynės" num. tilpo labai reikšmingas editorialas iš kurio galime matyti kokios intrigos yra daromos SLA. viršūnėse vien tam, kad pagarsinti save. Nors daugelis gal yra skaitę minėtą editorialą, bet geresniam prisiminimui paduosime porą ištraukų, kurios pakankamai nušviečia dalyką. Jos skamba sekančiai:

"Vėliausiu spaudos prasimanymu Susivienijimo nenuadai yra melagingų gandų skleidžiama, kad buk Susivienijimui atimtas leidimas New Yorko valstijoj biznį daryti. Tulas laikas atgal Bostono "Keleivis" paskelbė, kad buk jam tekę sužinoti iš SLA. Prezidento F. J. Bagočiūso štai kas:

"Jeigu Detroito seimas nebutų išrinkęs dabartiniu viršininku, jeigu taryboje butų palikti tautininkai, tai labai galimas daktas, kad šandien Susivienijimui Lietuvių Amerikoje butų jau reikėję kalti grabas. Juk New Yorko valstija jau pereiną sausio mėnesį atėmusi iš St. Gegužio laisnį daryti SLA. biznį, tik tautininkai šitą faktą slėpė nuo žmonių... Organizacija jau buvo pripažinta kaip 'insolvent' (negalinti išsimokėti...) Ir šandien mes galim jau pranešti SLA. nariams linksmą žinią, kad jų organizacija išgelbėta. Pereiną savatę adv. Bagočiūso buvo New Yorko valstijos sostinėj Albany ir su valdžios atstovais išdrubo tokį planą, kuriuo Susivienijimas buvo vėl pastatytas ant kojų ir laisnis iš naujo duotas".

"Mes netikime, kad tokias informacijas 'Keleivio' re-

dakcijai suteikė SLA. Prezidentas F. J. Bagočiūso, nes atsakomingas organizacijos viršininkas negali skelbti tokių dalykų apie organizaciją, kokių nebuvo ir nėra. Pirmaisiai leidimas biznį daryti išduodamas ne organizacijos prezidentui, bet pačiai organizacijai ir todėl New Yorko valstijos departamentas negalėjo 'iš St. Gegužio laisnį atimti' ir jį 'išnaujo duoti p. Bagočiui'. Antra, leidimo biznį daryti certifikatą New Yorko departamentas paprastai prisiūnia tik po to, kai gauna organizacijos stovio apskaitliavimo raportą (valuation report), o tokis raportas valstijoms išsiūniti, nėjamas tik pabaigoje gegužės mėnesio. Be šito apskaitliavimo. Susivienijimo 'solvency' (atsakomybės išgalių) negalima sužinoti. Todėl departamentas negalėjo 'laisnį atimti' pirm to, negu organizacijos 'solvency' sužinojo ir pagaliau 1933 metų Susivienijimo 'solvency' siekė 101.58%, arba 1.58% viršaus įstatymų nustatyto minimumo."

Dabar pažiūrėkime kas paleido tas visas kenksmingas SLA. paskalas ir kas buvo jų autorius. Nugi ne kas kitas, kaip pats prezidentas p. F. Bagočiūso. Vienoje vietoje, šį kartą ne "Keleivy" jis atvirai pakartoję, kad: "New Yorke laisnio neturime nuo sausio 1 dienos 1934 metų. Davė dvi dienas išsikraustyti iš valstijos..." ir tt. Aišku, kad šitie dalykai yra klaidingi ir melagingi. Jie palestai į pasaulį tam, kad šiandien didvyriai turėtų progos daugiau išsipūsti, kaip "gelbėtojai", o jei del to kokių nesamonių nukentėms organizacija, tai kas čia tokio. Mes tikimės, jog čia paduoti faktai gana nušviečia visą smerktiną socialistų — bolševikų bloko taktiką. Viena laimė, kad apart jų SLA. dar yra kitokio protavimo žmonių, kurie ir dabartinėse aplinkybėse nesiliauna sergėję organizaciją.

ALTSREIKALAI

SANDAROS KUOPŲ VALDYBŲ ATYDAI.

Kadangi su metų pradžia veik visose kuopose perrenkama valdybos, tai prašome, kad tuojau po susirinkimo kuopų viršininkai, ar tai seni ar nauji, tuojau prisijustų kuopų valdybų sąstatas, kad reikalui prisijūs žinotume prie ko kreiptis su organizacijos reikalais. Tai nėra sunkus darbas tai padaryti, tik reikia laikyti sau už pareigą.

GAUTI PINIGAI

Sandaros Centras-administracija gavo sekancius pinigus: Sausio 14 d., 1-mos kp. narienes mokestis per p. J. Ambrazievy \$12.00 Sausio 15 d., Pittsburghe rengto Sandaros Jubilėjaus paminėjimui vakaro pelnas, per p. J. Virbicką — \$25.00

REIKALINGI AGENTAI

Kurie turi liuso laiko ir norėtų užsidirbti dolerį-kitą, sunaudojant savo liuoslaikį geram tikslui, arba kurie nedirba dėl kokios tai priežasties — prašome kreiptis į Sandarą, ypatičiai ar per laišką.

SANDARA

814 W. 33rd St., Chicago, Ill. Tel. Calumet 6191

TROCKIS KALTINA BOLŠEVIKUS UŽ KIROVO NUZUDYMĄ.

Sako buk Stalinas buvęs užpalkalyje suokalbininkų

Kaip žinome, gruodžio 1-ą dieną Leningrade tapo nužudytas Sovietų aukštas komisaras, Sergei Kirov. Po šio įvykio Sovietai surengė kruviną puotą, kurioje tapo išžudyta virš šimto neva tai suokalbininkų prieš Sovietus. Taipgi yra šimtai areštuotų ir laukia dar teismo. Jų tarpe yra ir pagarsėję, buvusieji komunistų partijos vadai ir dalyviai 1917 m. revoliucijoje. — Kamenevas, Zinovjevas ir kiti. Jie buk tai prisidėję prie to suokalbjo. Bet štai buvęs Lenino dešinioji ranka ir Sovietų karo komisaras Leon Trockis, kuris dabar gyvena Prancūzijoje, sako, kad apie tą suokalbį žinojęs ir pats diktatorius Juozas Stalinas. Sakoma, kad buvo darbas bolševikų slaptosios policijos (GPU), kad paskiau apkalbtinus opozicionierius ir juos išžudžius.

Kodėl gi tai buvo nužudytas toks žymus valdininkas, kuris buvo skaitomas Stalino įpėdiniu. Ištikrųjų, pradžio galima buvo tikėti, kad tai opozicijos darbas. Bet Trockis tvirtina, jog Kiro-

riuose aptariami visokie klausimai, liečianti jų šėivijų būklę, jų kultūrinis reikalus, jų santykius su metropolija ir tt. Lenkai 1934 metais sušaukė jau antrą panašų kongresą. Iš to matome, kad idėja turėti išėivijų kongresą nėra atsiradusi tiktai pas mus, ji yra ir kitų kraštų seniau jau pripažinta tiksli ir reikalinga.

Mūsų išėivija, sulyginamai, dar jauna. Jos ryšiai su tėvyne nėra nutraukti, bet jie nėra ir sutvarkyti. Daugeliu atžviglių tie ryšiai vienoje ar kitoje srityje nėra glaudūs, nėra išaiškinti, todėl visapusiškas susipažinimas su išėivijų gyvenimo problemomis, kuriame turėtų būti atstovaujamos jei ne visos mūsų užsienio kolonijos, tai bent tie kraštai, kur mūsų išėivija yra skaitlingiausia.

Kokie būtų tie klausimai, kuriuos galėtų tartis į kongresą su važivė žmonės? Klausimų, rodos, nepristigtų. Vienas svarbiausių būtų tautinio ir kultūrinio mūsų išėivijų išsilaikymo klausimas. Ar mes norime išlikti lietuviais? Ar mes galime išsilaikyti? Ar mums reikalinga gintis nuo ištautėjimo? Šitais klausimais jau nuo seniau rašo Amerikos lietuvių spauda, nuolat klausimus gvildena jų darbuotojai. Ir vis tik retai tegalima užėiti aiškesnį nurodymą į tai, kad kovoje su ištautėjimu, kovoje už tautinį ir kultūrinį išsilaikymą jau nebeužtenka vienu tik išėivijų jėgų. Tos jų jėgos buvo stambios, kada pati Lietuva neturėjo jėgų, kada ji neturėjo savo spaudos, kada jos gyventojams reikėjo visomis pušėmis gintis nuo pasikesinimų prieš visos tautos gyvybę. Bet šandien viskas pasikeitė.

Šandien Lietuva, sukūrusi savo valstybę, sutvarkiusi savo ekonomiką ir kultūrinį gyvenimą, per šešioliką — septyniciką savų nepriklausomybės metų yra parodžiusi tokią pažangą, kad ne tiktai mes patys turime stebėtis, bet stebisi ir kitų kraštų žmonės. Tie laikai, kuomet Lietuvai buvo reikalinga visokeriopa — medžiaginė ir dvasinė — paramos ir pagalbos iš emigrantų, jau praėjo. Dabar pati Lietuva yra tokioje padėtyje, kad ji gali ir nori dalintis savo atsiekimais su svetur gyvenančiais savo sūnais ir dukromis. Vadinas, Lietuva jau gali ir nori padėti savo išėiviams jų kovoje už tautinį išsilaikymą.

Šitai turėtų, man rodos, būti visų svarbiausis kongresui svarstyti klausimas. Iš to jau, aišku, iškyla tokio bendradarbiavimo būdų ir priemonių ("ways and means") klausimai. Ruošiantis kongresui, tie klausimai turėtų būti ir spaudoje ir organizacijoje aptarti ir iš anksto išdiskutuoti, reiktų paruošti konkretus planai ir pasiūlymai tiems klausimams realizuoti. Žodžiu, pasiruošimas kongresui butų visų svarbiausis darbas.

Be grynai kultūrinio bendradarbiavimo tarp metropolijos ir kolonijų atsirastų ir kiti klausimai, k. t. plėtimas ir stiprinimas Lietuvos ekonominių ir prekybos santykių su užsieniais, ypač su tais kraštais, kur mūsų išėivija yra skaitlingesnė; tiksus turizmo organizavimas; stipendijų fondai Lietuvos jaunimui užsieniuose ir užsienio lietuvių jaunimui Lietuvoje; grįžtančių iš svetur lietuvių ekonominės būklės apsaugojimas Lietuvoje; pasikeitimas kultūros jėgomis, paskaitų, chorų, artistų grupių, orchesterų ir pan., atitinkamų parodų organizavimas ir lankymas ir tt.

Jei Draugija Užsienio Lietuviams Remti sutinka vykinti savo sumanymą ir ruošti tokį kongresą, tai, man rodos, užsienio lietuviai turėtų tam pritariti ir padėti savo nurodymais ir pasiūlymais, kurie, be abejonės, įeity į kongreso programą. Gal būtų praktiška pasiūlyti užsienio lietuviams į spaudai ir didžioms jų organizacijoms pasisakyti kongreso reikalingumo klausimu ir pranešti Draugi-

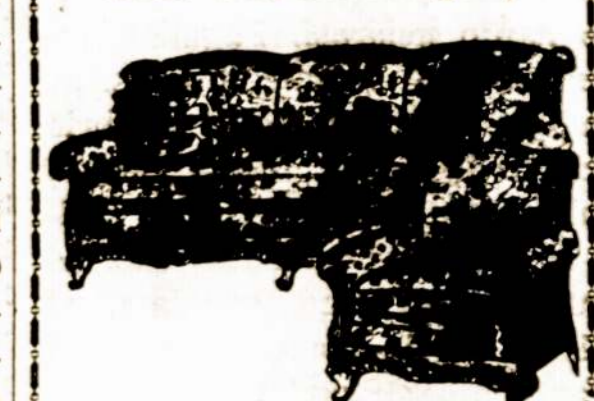
kultūrinis reikalus, galėtų tarpininkauti rimtesniais ir stambesniais atsitikimais tarp išėivijų organizacijų ir Lietuvos valdžios organų, galėtų ginti jų interesus tokiais atvejais, kur mūsų diplomatiniai ir konsulariniai atstovai negalėtų mūsų išėiviams padėti, ar kur toki pagalba išėivina iš jų kompetencijų ribų.

Tų atskirų kraštų lietuvių centrai, arba tarybos, sudaro vyriausią tarybą, veikiančią artimate kontakte su Draugija Užsienio Lietuviams Remti ir veikiausiai turėtų reziduoti Lietuvoje, prie mūsų tautos kultūrinio centro.

Toki sąjunga, idėjiniu atžvilgiu, reikalinga ir įsteigti ją nebutų didelių sunkiųjų, tik reikia prie to praktičiai prieiti. Nereikia užmiršti, kad negyvename pasiaukojimo laikais, — žmonės, priklausydami kokiai nors sąjungai ar draugijai ir mokėdami iš jos tam tikrą naudą. Kaip ir kokia forma galima būtų tai išrišti, reiktų palikti diskusijoms ir praktičiai prityrusių amerikiečių iniciatyvai.

Progress Furniture Co. KRAUTUVE

Turi sumažinti stağą Siulo Galybes Bargaņų

- \$70.00 nauji, gražūs Parlor Setai \$34.50
 - \$65.00 Miegamųjų ir Valgomųjų Kambarių Setai \$33.00
 - \$38.00 — 9x12 pėdų dydžio puikūs nauji Kaurai \$16.75
 - \$55.00 Virtuvėm Gesiniai Pečiai \$26.50
 - \$165.00 Nauji Kombinacijos Geso ir Anglių Pečiai \$89.50
 - \$150.00 nauji Refrigeratoriai Standard Išdirbysčiai \$79.50
 - \$30.00 Breakfast Setai iš Arzuolo Medžio \$14.95
 - \$60.00 naujos garantuotos Drabužiam Plovyklės \$29.95
 - \$30.00 Nauji Lounging Minkšti Krėsiai \$13.95
 - \$1.75 Kukniniai Krėsiai po \$1.00
 - \$20.00 Nauji šildomi Pečiai \$12.50
 - \$3.50 Didelės ir Siltos Kaldros \$1.89
- PROGRESS FURNITURE CO.**
3222-26 So. Halsted St
J. Kaledinskas, Vedėjas.
- KRAUTUVE ATVIRA KAS VAKARAS IR NEDELIOJ IKI 4 VAL. PO PIETŲ

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

Pittsburgh, Pa.

MUSŲ PAMINKLINIS KAMBARYS

Gruočio 10 d. 1934 m. Liet. Kambario Fondo Komitetas turėjo nepaprastą susirinkimą. Jame dalyvavo Lietuvos Ministerio pareigas einas daktaras M. Bagdonas. Kad ir visai mažai laiko turėjo, bet mielai sutiko dalyvauti šiame susirinkime. Susirinkimas įvyko Mokslo Katedroje, 8 val. vakare. Dalyvavo ir tautinių kambarių viršinių p. R. C. Mitchell ir konsultantas architektas p. Albert A. Klimcheck. Svarbūs, gyvi reikalai apsvarstyta.

Liet. kambario dekoracijų projektas, kaip žinoma, yra atsijęs iš Lietuvos. Kaip kitų tautų kambarių pirmieji projektai buvo tik prirengiamieji (preliminary), taip neišvengiamai yra ir su mūsų pirmuoju projektu, architektu p. A. Gudaičio pateiktas. Mat reikė tulas permainas padaryt. Pats projektas yra savo specifikacijoje numatęs kai kurias permainas.

Iš pasikalbėjimo su dr. M. Bagdonu paaiškėjo visiems, kad architektas A. Gudaitis yra apsiėmęs, įsipareigoję padaryti naują projektą su permainomis, kurios bus pamatuotos bendrai Pittsburgho Universiteto valdybos ir L. K. Fondo Komiteto. Kaikurių tautų tik trečias ar ketvirtas projektas tapo galutinai priimtas. Mes tikimės, kad antrasis projektas bus visai tinkamas, bus priimtas. Jeigu taip, tai, ponia Mitchell pasakė, 5000 litų suma, ką Lietuvos vyriausybė bei šio projekto konkursas, bus Pitt. Universiteto kredituota liet. kambario fondui. Lietuvių paminklas — kambarys bus tikrai: bus per amžių eilę, ir del to turim dėt visas pastangas, kad jis visada būtų su lietuvių dvasia, lietuvių meno pajautimu. Pasidaruokim aukomis. Čekius rašykite: Lietuvos Kambario Fondas, o siųskite: V. Zamblauskas, 31 Minooka St., Pittsburgh, (10) Pa.

LKFK Spaudos Komisija, J. Baltrušaitis.

BRIDGEPORT, CONN.

Vietinė SLA. 51 kp. pasipriešino mokesnių kėlimui.

SLA. 51 kp. savo laikytame susirinkime sausio 2 dieną, š. m. buvo pakeltas klausimas apie pakeltus narius mokesnius. Musų kuopa rado juos neteisėtais ir nutarė nemokėti nei vieno cento daugiau, kaip numatyta seimo. Tai tikrenybė yra narių išnaudojimas, iš dabartinės Centro valdybos pusės.

Pereitas SLA. seimas juk atmetė mokesnių kėlimą ir todėl p. Bagočius su savo pasekėjais elgias nelegaliai. Jeigu jis yra toks smarkus prezidentas, kodėl nepaieško iš p. Gugio, kaip po iždininko, kad jis rinkytų nuosimčius iš tų kelių šimtų tūkstančių investuotų morgičių, kuriuos jis išdavė.

Kuomet p. Bagočius pasikviečia Centro valdybos narius į suvažiavimą New Yorkan ir ten išmiega po savaitę nieko gero nenuveikdami, tai viskas tvarkoj. O tas labiausiai ir stumia SLA. prie bankruto. Čia yra gera proga pasinaudoti, "kol yra pinigų, o jei pritruks, — tai pakelti narius mokesnius.

Aš manau, kad ir didžiama S. L. A. narių nesutinka su pakėlimu mokesnių. Dabartiniai laikai yra sunkūs ir ne visi gali užsimokėti. O apie prirašymą naujų narių nėra nė kalbos. Tokiai tvarkai esant niekas nenori prigulėti.

Čia vienas pavyzdys. Tulas na...

sulaukęs 76 m. amžiaus nebegali dirbti. Jis paprasė, kad jam atmokėt nors pusę pomirtinės. Bet iš centro gavo pasiūlymą, kad pasiimk 75 dol. ir tavęs nenorės daugiau matyti. Aišku, kad čia didelė skriauda nariui.

Kuomet SLA. dabar išmėto daug pinigų bereikalingai, tai nariai turėtų susiprast ir neduoti save vedžioti už nosies. Jeigu nori kelti mokesnius, tegul pirma atsiklausia narių valios.

—P. R.

PITTSBURGH, PA.

SLA. 40 kuopos vakariene gerai pavyko

Gruočio 30-tą, po 3-čio apsk. suvažiavimo buvo surengta vakariene Lietuvių Kamb. Pittsburgho Universitete naudai. Programą atidarė rengimo komisijos pirm. J. Virbickas, pavesdamas Kastantui šimkunui, kuris išsiskė šias ypatas kalbėti: Dr. J. Baltrušaitienė, P. Pivarūnė, J. K. Mažiuknė, S. Bakaną, J. V. Gajauską, J. Milių, A. Žvirblį, P. Dargį, A. Marčiulaitį, K. Stravinską, J. Baltrušaitį, V. Kalicienę ir A. Viktoravičienę. Nekurie pasakė po keletą žodžių, bet kai kurie pasakė gana gražias kalbas, kaip apie lietuvių kambarį, taip ir apie S. L. A. Kuopos moterys, kaip tai A. Viktoravičienė M. Zdanienė, M. Sinkunienė, A. Bugailiškienė, J. Kaulakienė, O. Leliūšienė, V. Kalicienė, kurios pagamino šiltą vakarienę. Po vakarienos griežiant Kaulakio orkestrai, kurie mylėjo, tai linksmai pasišoko. Pelnu liko 44 dol. ir 30c., kas perduota į kambario rengimo Fondą. L. M. D. svetainę davė dykai minėtam reikalui.

Sausio 26-tą L. M. D. svetainė Tautiškių Kapinių Draugija rengia savo mefinį balių, kurio pelnas bus sunaudotas papuošimui kapų, todėl kuriems aplinkybės pavelis, yra kviečiami atsilankyti.

Iš Sandariečių darbuotės

ALT. Sandaros Kuopų Sąjūsys turėjo savo metinį mitingą, L. M. D. svetainę. Pasirodė, kad vakariene davė 25.00 pelno, ką nutarta pasiūsti Sandaros Centru. Taip pat numatyta dar surengt "Margučiu" vakarienę atvelyky.

Valdyba 1935 metams išrinkta iš šių ypatų: pirm. P. Marimo kas, pagalb. Adelė Gilienė, sek. J. Virbickas, ižd. F. Pikiškis, ižd. globėjai: Alb. Brazauskienė ir J. Grigaliūnas, aprenkimų komisija: P. Pivarūnas, O. Zamblauskienė, Alb. Brazauskienė, Karalina Laucaitienė, V. Slančiauskas ir J. Virbickas.

—Juozas Virbickas.

BOSTON, MASS.

Gubernatoriaus Curley inauguracija ir lietuvių veikimas.

Sausio 3 dieną buvo prisaukintas naujai išrinktas Mass. valstijos gubernatorius James. Curley, kurio inauguracijos iškilmeje lietuvius atstovavo vietinis senas lietuvis veikėjas, buvęs "Tarpininko" leidėjas p. A. J. Kupstis. Tūkstančiai žmonių dalyvavo šioje iškilmeje, puosnioje ir istorišką State House patalpoje (valstijos atstovų rūmuose) ir Augustus P. Gardner Auditorium. Daugiausia vis žymesnybės — stambūs politikieriai, senieji ir naujieji viršiniai, spaudos atstovai, ir visokie kiti patriotai. Kadangi p. A. J. Kupstis yra senas gub. James M. Curley pažystamas ir turi plačią pažintį su įvairiais stambiais viršininkais, tai šia proga pasinaudodamas jis su daugeliu kalbėjosi ir daug ką patyrė. Pa-

sirodė, kad apie lietuvius, kaip patsai p. Curley, taip ir kiti valdininkai, yra gana aukštos nuomonės, ir giria lietuvius už jų darbštumą, gabumus ir už pavyzdinę pilietybės pareigų pildymą. Pasidėkavojant p. Kupščio pasidarbavimui, šiuomi sykiu jie dar daugiau sužinojo apie lietuvių reikalus, jų sunkų gyvenimą, ir galima tikėtis, kad dabar turint valdžioje artimus lietuviams draugus, mes busime labiau aptarnauti, kuomet atsitiktų koks reikalas ten kreiptis.

Naujai išrinktasis gubernatorius p. Curley savo inauguracijos prakalboje plačiai apibrėžė busimus savo valdžios darbus ir planus, apimant namų statybą, bedarbę, bankus, ir žadėjo pravesti daug įstatymų abelnams piliečių būvio pagerinimams. Jis taipgi pasmerkė gegsterius, kyšininkus ir pasisakė vesias aršią kovą prieš visus kriminalistus.

Gub. James M. Curley prisaukino valstijos sekretorius p. F. W. Cook, kadangi senas negalėjo pabaigti laiku savo posėdžio ir jį prisaukinti.

Senasis gub. Ely apleidamas savo vietą padarė įvairius valdininkų pakeitimus, suteikdamas savo draugams geresnes darbvietes už jų pasidarbavimus laike rinkimū. Jis pasakyė politikos viršininku p. Leonardą, o senąjį policijos viršininką pasakyė Finansų Komisijos pirminku. Curley tuomi baisiai pasipiktino ir pareiškė, kad jis tokius ponus greitai išvalys ir jį vietą padės kompetentiskus, tam darbu tinkamus, piliečius.

Reikia pažymėti, kad p. Curley yra gabus oratorius, turi stiprų ir imponuojantį būdą ir balsą, todėl publika jo kalba interresavosi ir nebuvo nuobodu jo klausytis. Žinoma, mes negalime šventai tikėti visiems jo pareiškimams, nes paprastai visi politikieriai daug žada, bet su ištesėjimu tai kitas klausimas. Vienok žinant p. Curley draugiškumą lietuviams praityje, kuomet jis svetingai priėmė mie sto vardu prof. M. Biržišką iš Lietuvos, ir žinant kitus jo prie lankius žygius lietuviams, reikia jam palinkėti geriausių pasekmų. Kiek jis gero žmonėms padarys — tik ateitis parodys.

Lietuvių Pil. Klubas naujoį vadovybėį

Šįmet Liet. Pil. Klubas išrinko naują valdybą: pirm. Bernotavičius, prot. rašt. S. Naudžiūnas, fin. rašt. J. Lekys, ižd. Maciejunas. Pereitus kelis metus prez. buvo T. Grevis, kuris padėjo nemažai pastangų įstai siumi klubo namo ir įrengimui nariams kambario su karčema. Klubas dabar daro gerą biznį su svaigalais, bet "pijokai", matomai, neįvertino p. Grevio ir prezidentu jo jau neišrinko. Apie tai čionai eina visokių kalbų ir gandy. Sakoma, kas nieko neveikia, to niekas nepeikia. Tegul ir kitas žmogus gauna progos pabuti prezidentu, kas čia tokio? Bernotavičius yra rimtas ir draugiškas vyras, tad reikia tikėtis, kad ir jis pasistengs daug ką gero klubui nuveikti. Linkėtina jam geriausios kloties.

Nauja lietuvių mokslo įstaiga.

Keleta mėnesių atgal Bostone atidaryta mokykla, angliškai pasivadėjusi "The Boston Institute — a school of scientific profession". Ją įsteigė farmacistas F. J. Barisas ir daktaras Pilka. Mokyklos patalpa randasi ant 480 Boylston St., arti didžiojo knygyno. Mokinami apytiekorystės mokiniai, prirengiant juos prie State Board ekzaminių, duodami kursai ligonių slaugoms ir atliekami įvairūs laboratorijos chemiški darbai.

—Koreap.

DETROIT, MICH.

ADVOKATO J. P. UVICKO KALBA

Pasakyta per Radio Sausio 6. d., 1935 m.

Sveiki visi lietuviai!

Lai nauji metai jums suteikia laimės ir linksmybės su duoslinga širdžia ir gausumu.

Mano tikslas suteikti jums tokius patarimus arba informacijas, kurios jums gali būti naudingos ir neužstarnausit panieką pasinaudojant tais patarimais.

Laikę dviejų arba trijų minučių negalima daug ką pasakyti detalai, bet paviršutiniai dalį įstatymų, kurie liečia darbininkų gavimą atmokėjimą laike jo susižeidimo, galima jums paaiškinti.

Per 18 metų advokato praktikos, esu datyrius, kad daug darbininkų negauna atmokėjimo jokio, užtai, kad nežinojo kas reikia daryti, ko įstatymai iš jo reikalauja.

Pirmausia jus turit žinot, kad minimi įstatymai — vadina mi "Compensation Law" pačių darbininkų-visuomenės yra priimti balsavimo būdu. Aš jų todėl negaliu peikti ir negiru, aš tiktai juos aiškinu jums, nežiurint, kad mano manymu, turėtų būti taisomi delei darbininkų naudos.

Pasiklausykite atydziai:

1. Darbininkas gali gauti atlyginimą už sužeidimą dirbant, nežiurint kas kaltas ir iš kieno priezasties, jeigu darodoma, jog bedirbant tapo sužeistas.

2. Jei darbdavys yra gavęs žinią, reiškia "notice" bėgyje šėšių mėnesių nuo sužeidimo dienos. Nekuriuose atsitikimuose galima pratesti šį laiką, ir davimas žinios nieko nekainuoja ir nereik laukti.

3. Negalima gauti jokio atmokėjimo, jeigu neįrodoma, kad buvai sužeistas nors kiek. Jeigu ne tekai rankos arba sveikatos delei to, kad džiova, šaltis, reumatizmas arba bile liga nesuriama su sužeidimu, su "accident", tai yra netikėtų sužeidimų, ne darodant to, negalima gauti atlyginimo.

Todėl aš jums patariu, kad ir visai mažai taptum sužeistas — kad ir tikrai žinotum, kad nereikės iš darbo išlikti, duokit žinią darbdaviui, eidami pas jį "first aid" arba kompanijos gydytoją tą pačią dieną. Tas darbu tavo nekenks, nes darbdavys turi apsaugą — insurance ir jis moka tam tikrą sumą, nežiurint ar patsai gausi atlyginimą ar ne.

Tuo laiku galima manyti, kad užsi nuodijo kraujas, — prisimetė "blood poison" iš menko įsidrėskimo arba apanka akys delto, kad kiek laiko prieš tai įkrito kas į tą akį, bet mania, kad neturi svarbos užtektinai del davimo žinios darbdaviui. Todėl patariama visados tą pačią dieną, arba nors bėgyje kelių dienų, nors savo bosui pasakyt "man taip ar taip atsitiko ir tikuosi, kad nieko nekenks, bet geriau, kad aš tau pasakau". Reikalui prisiejus, tada galima advokatui, su pagalba daktaro, surišti tavo dabartinį nustojimą galės dirbti ir už sužeidimą gauti atlyginimą.

Dabar Lietuvoje yra iškel tas klausimas pastatyti Klaipėdoje antrąjį radio stotį. Daug kas manė, kad pirmutinę radio stotį Lietuvoje pastatė vokiečiai didžiojo karo metu. Tai buvusi nedidelė radio stotis dabartinia me Vytauto kalne, Kaune. Bet tai nėra pirmoji radio stotis Lietuvoje. Pasirodo, kad tokia stotis buvo pastatyta 1910 metais Klaipėdoje.

OBZERVACIJOS

Mes stebimės, kodėl juokiamės tik iš savų, kada kitos tautos dusyk juokingesnės.

Amerikietės turi "sex appeal" skalsybę, bet jos to neparodo.

Kiekvienas vyras virš 60 m. yra moralistas.

Daug sunkiau pažaboti savo liežuvį, negu gyvą asilą.

Nebandanties priešintis merginos labai puikiai gyvena—bet neilgai.

Kada vyras pretenduoja esąs savo žmonai ištikimas, jis yra melagis ar 75 m.

Raudonosis gali but blavivinkas, bet pasaulis jam netikės.

Sakoma, jautis yra vienintelis gyvulus, kurs turi širdy kaulą. Bet yra žmonių akmenine širdžia.

Mano filosofija: Gerai gyventi, daug gerk, visas jas išmėgink, jaunas nuįpink ir palik gražų lavoną.

Meilė gali būti akla, bet ji abelnai turi nepaprastą palytėjimo jausmą.

Moteryų leksikone, saldžiuviu yra tie, kurie pasakoja puikius daiktus kitoms merginoms. Vedybos yra bananos žieve romano angoj.

Iš dviejų pikty, tuli žmonės stengiasi, kiek galėdami, pasirinkti abu.

Tuli mokslininkai verčia ūkininkus auginti bambusas. Juk ūkinikai daugel kartų liko bambusuočiai — apviltais.

Anglų išradėjas patobulino mašiną liemens sumažinimui —

mes manėm, kad depresija rūpinosi tuo dalyku.

Žmogaus matas yra banknotos, kuomi jis gali kitus vadinti prastuoliais.

Žmona yra ypata, kuri tau leidžia pasakoti pasaką ir paskui ji ją atpasakoja teisingai.

Tulos žmonos daug laiko praleidžia benešdamos alų savo vyrams. Žinoma, kitos tik eina par sinešti savo vyrų.

Mes skaitome, kad prancūzas širdingai juokėsi tris valandas be pertrukio. Gal labai turtinga giminitė jam papasakojo juokingą pasaką.

Auko amžius — nuošimtis.

Žmonės vaidijasi del religijos; rašo del jos; kovoja del jos; miršta del jos; daro by ką del jos — tik jai negyvena.

Dramaturgas kritikas sako, kad aktoriai ir aktorės turi paprastai kudikiško temperamento. Ir daugelis jų tikrai mano, kad jie, lyg kudikiai, turi būt matomi, o ne girdimi.

Mes skaitėme, kad moteris chemikė pasekmingai permainė

savo vyro akių spalvą. Jis nepriėjo taip vėlai sugrįžti namon.

Rukymas, sako daktaras, gal lengvai nuvesti į liežuvio paralizų. Gal dabar moteris paliaus rukti.

Anot mokslininko, Marso, gyvenimojai girdi mūsų bevielinius programus. Nėra ko stebėtis, kad jie nenori but mūsų draugais.

Aną savaite bomba įmesta į Chicagos krautuvę. Jie gana energingai apvagia to miesto krautuves.

KALBOS JEGA

Kai vadas, tikslų labdaringų, Apie mąrgsus mums kalbėjo; Teikė pamokinimų naudingų, Kaip pagelbēt jiems reikėjo.

Sakė apie gyvenimo tikslą; Mintis jo kalbos buvo graži, Mes klausėmės sulaikę kvapą— Kad girdēt but, nors pamaži.

Bet kad netrukdytų tylos, Du elgetas, prispaustus vargu, Kurie balsiai meldė aukos — Jis liepė nuvyt šalin nuo durų.

—Svirplys.

\$1.00 - Sandaros Jubilėjinė Dovana - \$1.00

Ušsirašančiam laikrašti "Sandarą" ant metų, šis kuponas skaitomas VIENO DOLERIO VERTES. Užsirašymo laikas nuo Rugpjūčio-August 1-mos dienos iki Vasario-February, 1935. "Sandaros" kaina \$2.00 metams. Atsiųsk Sandaros Administracijai šį kuponą pridėjęs tik vieną dolerį ir gausi laikrašti "Sandarą" čieliems metams.

Vardas-pavardė

Numeris ir gatvė

Miestas, valstija

SANDARA — 814 W. 33rd St., Chicago, Ill.

Nepaprastai Įvairus ir Didelis

KONCERTAS

RENGIA

JAUNOJI BIRUTĖ

Ned. Vasario-Febr., 24d., 1935

Chicagos Lietuvių Auditorijoje

3133 SOUTH HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Pradžia 5 val. vakare, įžanga iškalno 40c.; Prie Durų 50 centų.

Bus gražus ir įvairus dainų ir šokių programos. Po programo bus puikus šokiai prie geros orchestros.

Jaunieji birutiečiai visur ir visuomet šauniai pasirodo — sužavi publiką savomis dainomis ir šokiais ir todėl netenka abejoti, kad jie tai padarys ir dabar. Taigi visi rengimės juos pamatyti pilname gražume. Temykit platesnius pranešimus apie programą sudėti ir jo smulkmenas.

— RENGEJAI.

Chicagoje

"LIETUVA" BENAS SUREN-GE PASEKMINGA KON-CERTA.

Tik parapijos svetainė pasirodė netinkama didesniems parengimams.

Tie mūsų veikėjai kultūros ir meno srityje, kurie nuolat skundėsi blogomis pasekmėmis galečių daug pasimokyti iš "Lietuvos" bene arba dūdų orchesterio, kuri peritau sekmedieny davė savo pagirtiną koncertą. Šis benas buvo sukurtas pabaigoje periteo šimtmečio, pastangomis tų pionierių, kurie visomis priemonėmis norėjo garsinti Lietuvos vardą. Ilgoji ir garbingoji savo istorijoje jam teko ne tik mokintis ir tarnauti idėjai, bet taipgi kovoti su įvairiais elementais, kurie norėjo nutraukti bene nuo tautinės linijos ir pavesti lenkberniams arba internacionalistams. Vienok tas neįvyko ir "Lietuva" benas pasiliko ištikimas savo principui.

Sulaukus tokio amžiaus daugelis žmonių ir organizacijų pasiūta atostogas ir nustoja veikti. Bet "Lietuva" benas to nepadarė. Vadovaujamas p. P. Sarpaliaus jis parodo daug naujų jėgų ir pažangos techniko. Mūnėnami koncerte sutraukta daug gražių, simpatingos publikos; išpildyti sunkūs kuriniai ir jų būta nemažai.

Tik gaila, kad Brighton Parko parapijinė svetainė, nors daug garsinta, bet geresniems parengimams netinka. Įėjimas, šviestas ir scena tikty gal mažam miesteliui, bet ne Chicagoj.

Apart pačios orchesterio programoj dalyvavo vaikų chorai, šokėjai ir dain. J. Romanas, kuris dainavo prie orchesterio. Tai nelengvas darbas, bet p. Romanas, kaip patyręs solistas atlaikė savo pusę. Prieš publiką "Sandaros" redaktorius M. Vaidyla perstatė publikai bene [kuris] ir palaikytoja p. Filipavičių ir taipgi dabartinį vadą p. P. Sarpaliu.

Girdėjome, jog "Lietuva" benas neužilgo duos kitą koncertą, turbūt Lietuvių auditorijoje. — R.

SLA. 6-TO APSKRICIO KON-FERENCIJA ĮVYKS NED.SAUSIO 27 D., SANDAROS SVET.

Visi delegatai prašomi atvykti laiku.

Svarbus, metinis SLA. 6-to apskricio suvažiavimas įvyksta neužilgo — sekmadieny, sausio 27 dieną. 1-ma val. po pietų. Kiekvienas kuopos delegatas privalėtu atsilankyti, nes tas bus naudinga ne tik organizacijai, bet ir pačiai kuopai.

Panašiose konferencijose yra progos sužinoti daug idomų dalykų; pasimatyti su kitų kolonijų veikėjais ir bendrai pasitarti kas galima ir kas reikalinga padaryti SLA. gerovei. Ši karta tu rėšime rinkti ir apskricio valdybą, nes šį konferencija bus metinė.

Taigi visi išrinktieji kuopų atstovai pribūkite į laika, Sandaros svet., 814 W. 33rd St., Chicago, Ill. —Delegatas.

TOWN OF LAKE

Jaunosios Birutės skyrius rengia šokių vakarą, Vasario 9 d. Unity Klubo svetainėj.

Jaunieji ir senieji, kurie mėgstate gražiai praleisti subatos vakarą, kviečiami atsilankyti Vasario 9 dieną į Unity Klubo svet., 46 gatvė ir Marshfield. Čia Jaunoji Birutė rengia šokius ir mažą programėlį. Įžanga tik 25 centai. Ši draugija atsižymi savo parengimais, kurie būna pavyzdiniai ir kultūriški. Todėl tėvai gali drąsiai leisti ir raginti savo vaikus lankyti Jaunosios Birutės vakarus. —Junior.

CHICAGOS SIMFONIJOS OR-CHESTRA GROS LIETUVIS-KOS MUZIKOS

Jokubėno ir Karnavičiaus veikalai bus pakartoti vidurmiesty.

Du Lietuvos jauni kompozitoriai randa sau didesnio ir didesnio pritarimo Chicagoj. Teko su žinoti, jog neužilgo vietinis simfonijos orchesteras gros jų kurinius amerikiečių publikai.

Muzikos žinovai aukštai įkainuoja p. Jokubėno "Vieno judėjimo simfoniją", kuri esanti labai turininga ir techniškai ištobu linta.

Kuomet ištikro bus patiektas lietuviškas koncertas, pranešime vėliau. —R.

"MARGUCIO" SKANDALAI VĖL SUTRAUKE GALYBĘ ŽMONIŲ

Sekmadieny, sausio 13 dieną, "Margutis" surengė antrą savo "skandalų" vakarą; šį kartą pačiam vidurmiesty. Kaip paprastai, viskas išėjo geriau negu didieji optimistai galėjo tikėtis. Publikos buvo virš poros tūkstančių ir programa — įvairi, žavinganti ir juokinga. Dalyviai beveik tie patys, kaip ir trys savaitės atgal, Olympic svetainės lošime. Tik atskiri numeriai buvo pakęsti.

Tarpe naujų artistų pasirodė ir jauna šokėja p-lė Josephine Aleksūtė, kuri užėmė vietą istebanu šokėjos. Buvo taipgi ir staubklaidarys arba fakiras, kuris "subytinai" ir išgarsintą Ben Alį, Aplamai, "Margutis" šį kartą sumušė daugelį rekordų kaip publika, taip ir programa. Pati svetainė nors 14 aukšte, bet labai patogai ir jauki. Tas irgi prisidėjo užgrančiniame publikos. —Rep.

PASKAITA

Lietuvių Moterų Draugija "Apšvieta" rengia idomą paskaitą apie moterų ligas. Ne vieną aiškina, bet kelias, vienoms moterims. Tų ligų čia neminėsiu nei vienos laikrašty, bet atei kit ir pasiklausykite. Paskaitą duos mūsų draugijos daktaras, gerb. Dr. S. Naikelis. Kas esate buvę pirmesnėse Dr. S. Naikelio paskaitose, tai atsimenate, kiek jos naudingos budavo, o šį bus dar naudingesnė, nes bus iliustruojama paveiksluose. Paskaita įvyksta seredos, sausio 30 dieną, Sandaros svetainėj, pradžia 7:30 val. vakare. Kviečiame skaitlingai atsilankyti — Rengimo Komisija.

PAKVIETIMAS

Paskutinis pakvietimas į Jaunosios Birutės vakarėlį, kuris įvyksta nedėlioj, sausio 20 dieną, pradžia 5 val. vakare, Sandaros svetainėj, 814 West 33rd St. Panelė V. Stradomskaitė stropiai rengiasi su Jaunosios Birutės chorų pildymui programai. Teko girdėti, kad ji mokina naujų ir mums mažai girdėtų dainų. Programėlis bus trumpas, bet įvairus. Taigi ateinantį nedėdienį susirinkite į Sandaros svetainė, tik už dešimtį centų įžangos, pasiklausyti programo ir pasiūkti, prie Jaunuolių geros muzikos. Visus kviečia — Rengimo Komisija.

SLA. 208 MOTERŲ KUOPOS BALIUS

12 dieną šio mėnesio, Chicago Beach viešbutyje šį kuopa turėjo savo metinių šokių vakarą.

Kaip pereinatis metais, taip ir šį kartą šios kuopos darbsčios tautietės sutraukė suvirš 200 svečių į savo šokių vakarą, kurie prie puikios p. Byansko orchesteros puikiai pasilinksmino

ir tik po pirmą valandą iš ryto išsiskyrstė puikiai upe.

Šios kuopos narės yra labai darbsčios ir galima tikėtis, kad kitais metais į savo šokius daugiau Amerikoje gimusių, nes peireitame vakare truko truputį jaunimo.

Buvau, šokau ir linksminausi. Lauksiu kito šokių vakaro. —Rep.

RADIO

Pereitos nedėlios Progress Furniture krautuvės radio programe teko girdėti vieną iš Brooklyno, K. Menkelūniute, kurios dainavimas man labai patiko. Taipgi dainavo ir programo vedėjas, Jonas Romanas.

Buvo idomiu pranešimų apie biznio eigą; svarbių ir naudingų patarimų per advokatą k. Gu gį. Toliaus teko sužinot, kad labai daug perkėjų lanko šią krautuvę, kadangi ji rengiasi prie pagražinimo, tai joje randasi labai daug prekių, stebėtina žemom kainom. —Jostra.

Northsidiečiai gražiai dainavo

Praeit antradienio vakare, pasiklausius lietuviško radio programo, perduoto iš stoties W. G. E. S., rūpesčiu ir lėšomis Peoples Rakandų Krautuvė, įgį ji upą padaryti keletą girtinų pastabų apie šiuos programas. Pirmiausia, be apsirikimo galima sakyti, kad šie programai yra geriausiai priruosti ir idomūs, kaip lietuviams, taip ir kitataučiams pasiklausyti, nes jų išpildyme kas kart dalyvauja skirtingi grupės rinkininkai, kurie kas kart pateikia naujų ir gerai išsilavinusių dainininkų, kurie kas kart girdėti naujų ir mažai kam girdėtų dainų. Tokiu būdu šiuose programuose yra vengiama vartoti rekordai, nes jie yra per daug atkartotiniai vartojami kituose programuose ir radio klausytojams darosi nuobodu jų klausytis. Taip pat šiuose programuose yra vengiama tokie tai pasiūnekėjimai, kurie gal but tinka nekuriem lietuviui, bet kitataučiai klausytojai jų nesupranta ir aišku, kad jų neklauso. Šiuose programuose kalbų numeriai įeina, tai tik trumpi patarimai apie sveikatą, kuriuos praieitą sykį pateikė Dr. Lauraitis, D. D. S., ir gražus humoras bei juokai, kas duoda smagumo kiekvienam pasiklausyti.

Grįžtant prie programo, reikia pastebėti, kad praieitą sykį northsidiečiai dainininkai labai gražiai ir sutartinai sudainavo rinktinių kompozicijų ir liaudies dainelių, dain. vadovavo V. Kulyas. Abelnai sakant, Peoples Krautuvė duodami programai man labai patinka. —J. B.

GARY, INDIANA

Jaunoji Birutė SLA Kuopos vakare

Ateinančiam sekmadieny, sausio 27 dieną vietinė SLA kuopa rengia gražų vakarą, Vokiečių svetainėj.

Apart vietinių artistų bus taipgi ir svečių iš Chicago. Jaunoji Birutė rengiasi pasirodyti čia su šokiais ir dainomis. J atvyksta Gary, Ind. dar pirmą kartą, ir todėl visiem lietuviams patartina apsilankyti į šį vakarą ir pamatyti Jaunosios Birutės grupę. —Rengėjai.

Kas atydziai skaito "Tėvynėje" adv. Gugio straipsnius apie fraternalios organizacijos kitų tautų, tas aiškiai mato trukumus mūsų SLA. Švakumai mūsų SLA. paieina iš mūsų pačių apsilėidimo ir nebujimo arba indiferentiškumo iš pusės Pildomos Tarybos ir jos komisijų. Tą patį galima pasakyti ir apie visas fazas gyvenimo lietuvių Amerikoje. Bile man tuom tarpu gerai, lai sau žinosi mano kaimynas.

Pas kitataučius atbulai. Paim kime bile kokią tautą: vokiečius, žydus, čekus, pietuslavus, italus ir tt., tai mes matome, kad pirmo vieton statoma auklėjimas jaunimo ir gerbimas savo profesionalų; ne vien gerbimas, bet ir pasitikėjimas; pasitenkinimas savais profesionalais; daugiau savuosius profesionalus jie nerasdami "bustina", kelia į padangę akyaizdoje kitų tautų. Štai Hitleris išvijo daugiau ne 2000 profesorių žydų kilmės iš universitetų, iš aukštųjų mokyklų ir nei kiek mokslo įstaigos nenukentėjo kokybėj, kada jų vietas užėmė tikro kraujo juo kiečiai. Tą patį padaro dalinai ir kitos tautos, kur žydai buvo žymiai išskverbę netik į aukštųjų mokyklų įstaigas, bet ir į valdzios departamentus. Net ir Sovietai pradėjo mažinti žydų įtaką į liaudies valdymą, paskir dama derlingos žemės sklypą Si bire, kad žydai įsikurtų savo "respubliką", bet jiems kaip tai nesiseka įsikurti tai padryti.

Gerbiamas skaitytoju šio trumpo straipsnelio, meldžiu esime, nesuprass mane, kad aš tavme, nesuprass mane, kad aš tavme Hitlerio šalininkas, žydų edikas, ne! Anaipol, ne. Aš noriu

LIUDNOJE VALANDOJE PASAUKITE
PULLMAN 4151 REPUBLIC 3100
-10734 So. Michigan Ave. 2506 West 63rd St.
J. J. Bagdonas
KUR TAUPUMAS REIKALINGAS, MES PALAIDOJAM
už \$95

KAS VEIKIAMA 25 SANDAROS KUOPOJE.

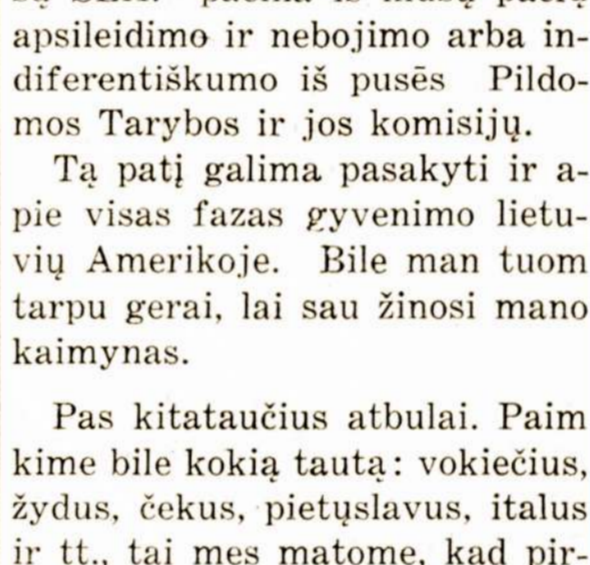
Sausio 9 d. įvyko Sandaros 25 kuopos susirinkimas, kuris, nors nebuvo skaitlingas, bet pas dalyvavusius pasireiškė veikimo upas. Ypatingai daug pastangų deda dėl kuopos labo naujas kuopos pirmininkas p. F. Bastis. Matant jo pastangas, atsiranda noras veikti ir pas narius. Susirinkime liko nutarta remti visomis pajėgomis ir priemonėmis busintį Jaunosios Birutės vakarą, kuris įvyks vasario 24 dieną, Lietuvių Auditorijoje, kur Jaunoji Birutė duos koncertą ir šokius. Taipgi nutarta vasario mėnesį surengti draugišką vakarėlį. Į komisiją įėjo M. Aleksūniūnė, M. Vaidyla, M. Šilius, kurie beabejo surengs šiuos vakarėlius. Taipgi, prie kuopos prisirašė naujas narys, visiems gerai žinomas p. A. Bačkys. Susirinkime visgi buvo jaučiamas trukumas mūsų veiklųjų narių, ypačiai kuopos vice-pirm. p. J. Aleksos ir buvusios pirm. p. Balleckienės, K. Katkevičienės, M. Micevičienės, M. Zolpienės, S. Šuolinės, A. Micevičiaus ir kitų. Butų gerai, kad sekančiame susirinkime dalyvautų visi nariai, nes po susirinkimo bus paskaita, kurią sutiko laikyti M. Vaidyla. Todėl nepraleiskite progos išgirsti. Sekantis susirinkimas įvyks vasario 13 dieną, Sandaros svet., 8 val. vakare. —Narys.

AMERIKOS LIETUVIAMS — MANO LINKEJIMAI

Kas atydziai skaito "Tėvynėje" adv. Gugio straipsnius apie fraternalios organizacijos kitų tautų, tas aiškiai mato trukumus mūsų SLA. Švakumai mūsų SLA. paieina iš mūsų pačių apsilėidimo ir nebujimo arba indiferentiškumo iš pusės Pildomos Tarybos ir jos komisijų. Tą patį galima pasakyti ir apie visas fazas gyvenimo lietuvių Amerikoje. Bile man tuom tarpu gerai, lai sau žinosi mano kaimynas.

DIDIS RADIO IŠPARDAVIMAS

Kainos sumažintos nuo 30 iki 60 centų ant dolerio

- Naujos Mados Midget Radios tik po \$7.95
- ir \$12.50
- \$75.00 vertės Radios po \$30.00
- \$60.00 vertės Radios po \$25.00
- 90. vertės Zenith Radios \$49.50
- \$300.00 vertės gramofonų Radio su gramafonu po \$59.50
- \$145.00 Sperton Radio po \$48.50
- \$75.00 vertės RCA. Victor Radios po \$37.50
- \$95.00 vertės Atwater Kent Radios po \$29.50

Parduodam ant lengvų išmokėjimų. Duodame didelę nuolaidą už senus radios į mainus ant naujų.

PEOPLES
Krautuvėse
2536-40 W. 63rd St.
Corner Maplewood Ave. Hemlock 8400
4179-83 Archer Ave.
Corner Richmond Street Lafayette 3171 CHICAGO, ILL.

tik atkreipti tavo domesį, kad tu tikėtum į savo jėgas, į savo iniciatyvą.

Štai pavyzdys, iš kurio aš ir po šiai dienai negahu atsidžiaugti. Kada Dr. Jonas Sliupas nuvežė auką, per Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos sudėtus pinigus, del uždėjimo Aukštųjų Kursų ir tuom suteikti progą užbaigti moksli Lietuvos jaunuoliams, kurie buvo priversti, ačiū pasauliniui karui, aplėiti universitetu sienas, tai Lietuvos šviesuomenė išsigando, kad neturi profesorių. Bet pasakinti, padrasinti per amerikiečius, uždėjo "Aukštuosius Kursus", kurie vėliau įsivystė į universitetą. Ir ar žinai lietuvi, kad Lietuvos Vytauto Did. Universitetas yra skaitomas pirmaeilium universitetu, greta su visais šimtmetiniais Europos ir Amerikos universitetais. Bet svarbiausia, kad lietuvių kraujo profesorių rankose; apsieita ir be svetimaučių. Ir praieitais 1934 metais buvo net du lietuviai profesoriai V. D. Lietuvos Universiteto įrašyti į eiles gavimo Nobelio pasaulinės dovanos. Nors dovanas laimėjo amerikiečiai, bet kas gal drįsti tvirtinti, kad už metų-kitų vienas-kitas lietuvis mokslinčius nebus apdovanotas. Tik daugiau suiekime į artimesnius ryšius: Savas pas savą. Liaukis begarbię svetimą, o savą neigti.

Jums jau žinoma Amerikos

Lietuvių Daktarų, kaip visuomeniniai, taip medikalio mokslo srityje darbai, o vienok lietuvis su sirgęs bėga pas svetimaučį, todėl vien jis bėga pas svetimaučį, kad apie svetimaučį gydytoją gražiai atsišaukia. Kas tą daro? Panagrinėk iš arti. Žydas savo profesionala, žyda, ar jis bus advokatas, ar gydytojas — galvą iš paskutiniųjų ir rodiesi tą patį daro ir tt., tik vargšas lietuvis savo lietuvi profesionalą bara ir niekina, bet kada jo tikras sūnus ar dukra pasiekia aukštą, garbingą profesijos laipsnį, tada jis pyksta, kad jo kaimynas, lietuvis tam jaunam profesionalui nepasitiki. Ir pamiršta, kad dar taip neseniai prieš jo sūnais ar dukros pasiekimą mokslo — jis pats lietuvi profesionalą niekino ir skiepijo nepasitikėjimą ir dabar savo pasėtus vaivsius piauik ir valgyk.

Šiais 1935 metais pradėkime naują istorijos lapą rašyti: Dugiau pasitikėjimo savais profesionalais; daugiau pagarbos tiems, kurie apšvietos ir kultūros darbą dirba tarpe savųjų. Nesisarmatyk drąsiai pasakyti savo piršliams, kurie tau perša svetimaučį profesionalą. Pasakyk, kad tau bus geras ir lietuvis, nes ir jis tas pačias mokyklas užbaigė kaip ir svetimaučis, tai kuom jis geresnis už mūsųšį gydytoją ar advokatą,

TEL. CALUMET 3277
J. J. Hartmanavičius
814 West 33rd St.

APDRADZIA (Inšurina) namus, biznius, rakandus, stiklus, automobilius ir visokią kitą turtą. Aturpina viską, kas paliečia apdrada.

PADARO pirkimo, pardavimo, maino ir visokius kitus notarialius raštus.

PATARNAUJA prie pirkimo, pardavimo ir mainymo namų ir kitų nuosavybių.

PRIGELBSTI prie suradimo paslojų ant namų. Trisdešimts metų patyrimo tuose reikaluose — užtikrina gerą patarnavimą.

GRABORIAI

Phone Lafayette 3572

J. Liulevicius
Graborius ir Balsanuotojas Patarnauju Chicagoj ir apilinkės miestukuose. Didelė graži Kopylečia pagrabams dyka.
4092 Archer Avenue, Chicago

Stanley P. Mazeika

LIETUVIS GRABORIUS
Automobilius galima gauti visokiems reikalams.
3319 So. Litanian Ave.
Buv. Auburn Avenue, Chicago.

ADVOKATAI

JOSEPH J GRISH
Lietuvis Advokatas
4631 So. Ashland Ave.
Tel. Boulevard 2800
Rez. 6515 So. Rockwell St.
Rel. Republic 9723

OLIS ir VASALLE

ADVOKATAI
-134 No. La Salle St., Suite 1308, Chicago, Illinois.
Vakarais tik Subatomis
3252 So. Halsted Street
Tel. Calumet 6945.

ar inžinierių ar menininkų.

Tad pradėk šiuos 1935 metus su tvirtu pasižadėjimu tik su savais turėti reikala, ypač saugoji me sveikatos. Pasirink savo šeimynai daktarų ir laikykis jo tvirtai; klausyk jo patarimų, o neapsirgisi.

To aš tau broli ir sese veliju iš gilumos širdies.

Dr. A. L. Graičūnas.

Garsinkitės "SANDAROJE"

LIETUVIAI GYDYTOJAI (Amerikos Liet. Daktarų Draugijos Nariai)

Tel. Republic 2266—Hemlock 2010
Dr. K. Drangelis
DENTISTAS
2403 West 63rd Street
Kampus 63rd ir Western Ave.
Phone Canal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
(Cor. Leavitt St.)
Val.: nuo 1 iki 3 ir nuo 7 iki 8 v. v. Ned. ir Seredomas pagal sutartį.
Rez.: 6628 So. Richmond St.
Tel. Republic 7868.

Dr. P. Z. Zalatoris
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso valandos:
10:30 iki 12 val. rytai
1 iki 3 val. po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sėkmadieniais: 9 iki 12 val. rytai
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Rezidencija:
6600 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6659

DR. STRIKOLIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis pagal sutartį.
Ofiso Tel.: Boulevard 7820
Namų Tel.: Prospect 1930

Phone Victory 2514
Dr. A. J. Zimontas
Seniausias Lietuvis
DENTISTAS
3252 South Halsted Street

Phone Grovehill 1595
Ofiso Valandos:
Nuo 9 iki 11 ryto; nuo 2 iki 4 p. p. ir nuo 7 iki 9 val. vakare.
DR. A. L. YUŠKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2422 West Marquette Road
Cor. 67th St. ir Artesian Ave.
CHICAGO, ILL.
Seštadieny ir Trečiadieny po pietų pagal sutarimą.

Phone Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį.

A. K. Rutkauskas, M. D.
4442 South Western Avenue
Tel. Lafayette 4146

Dr. Karl Nurkat
Gydomas Akių Ligos.
Akiniai pritaikomi atsakančiai.
Valandos nuo 9 ryto iki 8 vak. Išskiriant semadienį.
2201 W. 22nd St.---Cermak Rd.
Telefonas Canal 6122.

Ofiso Tel. Boulevard 5913
Rez. Tel. Victory 2343
Dr. Bertash
756 W. 35th Street
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3; 6:30-8:30
Nedėdieniais pagal sutartį.